

periskop

onsdag 22.01.14

 Søk

Anmeldelser

16.09.13

Av [Eivind Haugland](#)

En forestilling om forestillinger

På det som er valgdag i Norge og nasjonaldag i Nord-Korea åpner årets Bastard-festival i Trondheim med en forestilling der ungdommer fra Steinerskolen i Trondheim møter ungdommer fra den prestisjefylte musikkskolen Kum Song i Pyongyang. Resultatet er først og fremst tankevekkende.

Bastard – Trondheim internasjonale scenekunsthfestival arrangeres av Teaterhuset Avant Garden og er en festival for nyskapende, samtidig scenekunst. Bastard har i år blitt slått sammen med den alternerende scenekunsthfestivalen rettet mot et ungt publikum, «Den Unge Garde», og tanken er at dette nå skal bli en årlig felles scenekunsthfestival for barn, unge og voksne.

Til åpningen har kuratorene Per Anianssen og Gry Ulfeng invitert regissør og samtidskunstner Morten Traavik til å lage en forestilling spesielt for Bastard, og resultatet har blitt forestillingen «Work in progress!», det foreløpig siste tilskuddet i rekken av hans Nord-Korea-prosjekter. Utover at man benytter seg av utøvere i ungdomsskolealder, er det ikke spesifisert noe sted om forestillingen også er rettet mot ungdom, annet enn at ungdommene (...) viser fram det de synes er viktig i sin kultur og at den byr på (...) et lekfullt mylder av ungdommelig vinklede kommentarer, innvendinger, skråblikk og fremtidsperspektiver (...), slik det står i festivalprogrammet. At forestillingen presenteres i samarbeid med Den kulturelle skolesekken, gir likevel en pekepinn på at det også er en forestilling for unge vi skal få se.

På utstilling

«Work in progress!» spilles på Trøndelag Senter for Samtidskunst, som er et galleri med store, åpne glassflater ut mot gaten. Publikum er da også plassert i amfi utenfor mens spillet foregår inne bak glassfasaden – det er som om vi bokstavelig talt ser inn på et utstillingsvindu. Men hva er det så som stilles ut?

Det hele begynner med *Internasjonen* i et spilledåsenummer på tvers av nasjonene, hvor sangen kanskje kan betegnes som et felles politisk utgangspunkt for Norge og Nord-Korea. Resten av forestillingen er bygd opp som en serie separate enkelttablå, som viser politisk agitasjon på to vidt forskjellige måter. De norske ungdommene fremstiller etter tur representanter fra de politiske partiene som hver seg fremmer sine politiske synspunkt i karikerte og klisjefylte valgtaler, mens nordkoreanerne innimellom alt dette nærmest tonesetter og kontrasterer den norske valgkampen med egne nasjonalsanger, folkemelodier og vestlige poplåter (bl.a. «The sun always shines on TV» av A-ha) i nordkoreansk melodisk drakt. Enkelte av låtene geleides også av propagandabilder (vakker natur, samt moderne byarkitektur med storslåtte fontener, høye bygninger og neonlysbesatte fornøyelsesparker) og oversatte, hyllende og idealiserende tekstlinjer på en tv-skjerm. Og gjennom hele forestillingen ruller det politiske utsagn fra begge land over to andre skjermer i bakgrunnen.

Foto: Morten Traavik

Nordkoreansk perfeksjon og norske vafler

Som publikum er det ikke alltid like lett å vite hvordan man skal forholde seg til det som skjer på scenen. Når nordkoreanerne innleder med sin nasjonalsang brer det seg en tydelig usikkerhet blant tilskuerne om man skal reise seg eller ikke; om man reiser seg, viser man i så fall bare normal respekt, eller er man med på å anerkjenne det sittende regimet? Med Nord-Koreas mildt sagt frynsete rykte i bakhodet, er det nok deres innslag som både engasjerer mest og skaper størst usikkerhet hos meg. I sterk kontrast til de litt mer klønete og usikre norske ungdommene er nordkoreanerne som profesjonelle utøvere å regne, der de har blitt drillet i musikk og fremtreden siden de var små. Morten Traavik kaller Nord-Korea for verdens største og lengst pågående teaterforestilling, og det er lett å forstå. Nordkoreanernes presisjon – der hvert smil og hvert steg på scenen virker nøye koreografert og innøvd – gir da også et nesten urovekkende inntrykk. Derfor føles det mer som en lettelse de ytterst få gangene også de viser tegn til å gjøre noen små feil, plutselig ser vi «vanlige» ungdommer bak fasaden og ikke bare ugjennomtrengelige glansbilder. Likevel er det den nordkoreanske glattpolertheten som er den mest påtrengende, og det er et ganske sterkt bilde da de spiller og danser «Doll dance – we are happy» til vakre propagandabilder

mens «representanten» fra KrF står og steker vafler i et hjørne samtidig. Et mer betegnende bilde på nordkoreansk og norsk politikk og væremåte får man kanskje ikke?

Uansett hvor flinke og sjarmerende de er, oppleves det heller ikke som uproblematisk at det er ungdommer som er forestillingens utøvere, og dermed også representanter og budbringere for hvert sitt regime. Her er det «voksen» politikk som fremføres og forsvarer av det som per definisjon er barn, og selv om de norske innslagene virker mer ufarlige på grunn av sin humoristiske form, kan man likevel hevde at dette er barn som (mis)brukes i propagandaøyemed. Jeg regner med at dette er en bevisst provokasjon fra Traavik, men nettopp da kjennes det ekstra ubehagelig at de nordkoreanske ungdommene virker så gode og rutinerne på det de driver med. Hva er det jeg egentlig applauderer for?

Hvem har egentlig regien?

Det at ungdommene brukes til inntekt for de politiske systemene og regimene, gjør at jeg ikke er så sikker på om de egentlig viste fram akkurat det *de* er opptatt av i sin kultur eller om vi opplevde så mange *ungdommelig vinklede kommentarer* osv.; til det synes jeg de voksne stemmene og den voksne regien skinte for mye igjennom. Likevel bidro nettopp dette til å blottstille de politiske regimene og deres strategier på en effektiv måte. Men jeg er usikker på hvorvidt dette når over til et ungt publikum, i hvert fall et publikum på aktørenes egen alder. Jeg tror imidlertid forestillingen egner seg godt som en inngang til en diskusjon av og forståelse for ulike politiske systemer og styresett fra videregående alder og oppover (og da er også hele voksenskalaen inkludert).

I festivalprogrammet står det at sosial intervensjon ofte er et hovedelement i Traaviks arbeider, og i den forlengelse kan tittelen (med utropstegn) forstås som et politisk statement om et pågående kulturelt forståelsesarbeid. Selv om jeg konfronteres med eget inntrykk av Nord-Korea og i større grad ser de «vanlige» menneskene i det politiske spillet nå enn før, er jeg samtidig litt usikker på om jeg forstår Nord-Korea og de ungdommene som lever der noe bedre etter dette. Som ungdomsprosjekt tar jeg meg derfor i å lure på hva som hadde skjedd om man hadde sluppet ungdommene virkelig løs?

[Vis kommentarer \(2\)](#)

[til toppen](#)

Paul Posch sire: [20.09.13, 18:46](#)

schöne seite!

Paul Posch sire: [20.09.13, 19:01](#)

.. another test comment

comment [comment via facebook](#)

2 comments

Add a comment...

Comment

Paul Posch

.. another test comment

Reply · Like · September 20, 2013 at 10:01am

[View 1 more](#)

Facebook social plugin